

La fertilitat poètica de Tanit

quaderndelesidees.press/la-fertilitat-poetica-de-tanit/

May 10, 2020

Imatge de Gemma Miralda.

Divinitat lunar i deessa púnica de la fertilitat, Tanit inspira amb el seu nom i la seva protecció el projecte editorial que Joan de la Vega va iniciar el 2014. No era cap debutant, ja que amb La Garúa feia anys que editava poesia en castellà, un projecte del qual transvasa els elements més representatius de la casa (edició d'autors ben heterodoxos, obres singulars, edició acurada) i el duu una mica més enllà afegint-hi encara més risc i singularitat.

Un dels elements més remarcables de Tanit, que ja compta a la seva nòmina noms com Ricard Mirabete, Jordi Valls, Lluís Calvo, Laia Noguera o Joan Navarro, són els llibres d'art i poesia. De la Vega té clar que poema i obra artística han de conviure amb igualtat de condicions. Si l'obra és a color, cal respectar-ho. De fet, la col·lecció començava a caminar el 2014 amb dues golafretries per a autèntics sibarites. D'una banda, *De Penitents a Desemparats*, escrit a quatre mans per Ricard Mirabete i David Caño, fa un recorregut per la Barcelona menys turística, més ravalera, amb un estil que vol amarar-se de *noir*, nocturnitat i costumisme. “*De Penitents a Desemparats / com del gest al propòsit. De la voluntat al desig. / I tu només t'amagues en la profunditat / d'aquesta escletxa nocturna, tan sinuosa, tan enigmàtica.*” Per acompanyar-los, el treball del fotògraf Carles Mercader, en un blanc i negre rigorós, però també ric en grisos i matisos, crea imatges de desassossec, un conjunt de postals de malson que juguen amb l'atmosfera recreada pels poetes. L'altre llibre, *Última oda a Barcelona*, escrita també a quatre mans per Jordi Valls i Lluís Calvo, és una odissea poètica a través de la Barcelona metropolitana, la que no surt a les postals ni a les guies. Com en el cas anterior, ambdós poetes fan un itinerari físic que anirà marcant topogràficament l'itinerari poètic. I així es troben amb estampes absolutament xocants: “*Hem perdut el nord i hem oblidat el sud. / Alguns somnien la petita Dorothy / i l'home de llauna al país d'Oz. / La realitat, però, és un jove / amb xandall del Pryca / i rasurat a l'u que atura el cotxe tunejat / i, amb la música hipnòtica a tot volum, / a crits reclama: ¿Jessi bajas? / I Jessi, com deessa suburbial, / fendint el vent amb veu furient, respon: /*

Bajaré cuando me salga del coño! / *Aquesta és la manera de mostrar l'amor: / així la dolça Dorothy, la idolatrada Beatriu, / i l'excelsa Margarida de Goethe / –ja ultratjades, trepitjades i afollades–, / obren pas a l'encantadora Jessi: / la nova flor que regna a la ciutat.*” La fotografia Gemma Miranda, alternant entre el color i el blanc i negre, copsa fragments d'aquests escenaris recorreguts pels poetes i juga a singularitzar els encenalls de vida quotidiana que troba.

No són, però, els únics. N'hi ha dos que juguen amb la pintura, que a més estableixen una relació fructífera entre catalans i valencians. D'una banda, *Llum cinabri / Calma tectònica* (2015), un joc d'abstraccions entre el poeta valencià Joan Navarro, la portenya Lila Zemborain i el pintor barceloní Pere Salinas. Navarro i Zemborain empen la poesia com un joc epistolar ben curiós, ja que, mentre el primer opta pel vers llarg i la imatge simbòlica, la segona s'expressa amb formes avantguardistes de trencament i el·lipsi. Salinas, el pintor, aporta unes imatges abstractes que juguen amb els grocs i els negres. Les seves formes aquoses recorden un vers de Navarro, que parla del retorn al pensament: “*Arruïnada la sintaxi, tornes silent als cercles de l'aigua.*” De l'altra, *Llavors, els peixos* (2017), el diàleg entre les proses poètiques de la poeta Marta Pérez que, tot i tractar-se d'amor, una temàtica habitual en la seva obra, ho fa a partir d'una inspiració mística i bíblica, i els quadres d'un cubisme expressionista de l'alcoià Jordi Vila i Llàcer.

Pintura de Jordi Vila i Llàcer.

La darrera remesa de títols de Tanit ens presenta l'exploració de la il·lustració i l'escultura. D'una banda, el darrer treball del poeta sabadellenc Josep-Ramon Bach, tristament traspasat a començaments del 2020. *La pell imaginada* és una nova mostra de la destil·lació a què havia arribat la seva poesia: composicions breus, líriques, d'imatges inspirades i suggeridores. “*Cada cos és una sinya / que roda imparable / pels balcons de l'enginy. / Que gaudeix del seu espai. / Que somia amb la bondat / d'una naturalesa agraïda.*” Potser per això va proposar al modista Joan Aregall la conjunció dels seus poemes amb dissenys de roba femenina. Bach, a les anotacions finals, expressa la voluntat de treballar cadascú per la seva banda, tan sols amb la idea de “*cercar una extrema sensibilitat*”.

L'altre títol és un autèntic *tour de force*: *De la matèria i la paraula* funciona, d'una banda, com a catàleg del treball aplegat per l'escultor Antoni Areny, qui compon una sèrie de sorprenents, irònics i irreverents objectes poètics, que despullen les frases fetes d'allò que les singularitza, la metàfora. D'altra banda, cada imatge obté la seva interpretació poètica, ja que Areny i De la Vega han reunit vint-i-quatre poetes catalans actuals perquè interpretin poèticament la imatge assignada o triada. En certa manera, els poetes retornen la frase feta a la metàfora i la redimensionen. Noms com Màrius Sampere, Josep Pedrals, Dolors Miquel, Carles Duarte, Mireia Calafell, Lluís Calvo o Enric Casasses es presten al joc proposat. El resultat és una delícia de llegir per l'enginy que ens provoca el somriure o el pensament, per veure com la imaginació poètica torna a treure suc de la imatge precisament *despoetitzada* per l'escultor, en un viatge d'anada i tornada. “*El pare va posar una pedra a taula i cada un en vam agafar un tall, trencant-lo amb les mans com si fos pa, per sucar-lo a la fusta de la nostra ànsia*”, escriu Casasses, estrafant la dita “Els catalans de les pedres en fan pans”. Potser la manca d'unitat, la fragmentarietat, li resten homogeneïtat, però és una lectura refrescant, una proposta singular que rebla les intencions de Joan de la Vega amb un projecte editorial que no hauria de passar desapercebut pel que suposa com a obertura de finestres i possibilitats per a la poesia catalana.

David Madueño Sentís

David Madueño Sentís

Sabadell, 1976. Llicenciat en Filologia catalana per la UAB. Exerceix la docència, la correcció de textos i la crítica literària en revistes com Quadern, Caràcters i Poetari. Ha guanyat els premis Estrem i Fa de Falset (2008), Foment Literari (2008), La Mar de Lletres (2011) i Vila de Martorell al [...]

[Llegir més](#)

